

»§ 4.

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende med virkning fra den 1. marts 1977.« og

B. Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Nedsættelse af aldersgrænsen for førtidig folkepension fra 60 til 55 år m. v.) omfattende

§ 1, indledningen og nr. 1-11 samt nr. 15-16, § 2, indledningen og nr. 1-3 samt nr. 7, § 3, indledningen og nr. 1 og nr. 4, samt § 4 i følgende affattelse:

»§ 4.

Loven træder i kraft den 1. juli 1977.«,
vedtoges uden afstemning.

Udvalgets forslag om, at behandlingen af det under B nævnte lovforslag standses, og at det vises tilbage til fortsat behandling i socialudvalget,
vedtoges uden afstemning.

Der foretoges derefter afstemning vedrørende det under A nævnte lovforslag.

Tove Jørgensen (DKP):

Jeg har bedt om ordet fra min plads.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Man må markere det over for formanden, hvis man ønsker ordet. Jeg spurgte udtrykkeligt, om der var nogen, der ønskede ordet, og jeg så mig rundt i salen.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes med 77 stemmer mod 46.

Ændringsforslag nr. 2 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 3.

§ 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 betragtedes som forkastet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag nr. 4 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 5.

§ 2
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 betragtedes som forkastet efter forkastelsen af ændringsforslagene nr. 3 og 5.

Ændringsforslag nr. 7 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 6.

§§ 3 og 4
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets [lovforslag A's] overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går til fornyet behandling i udvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om lodsvesenet.

(Lovforslag nr. L 17. Fremsat 2/3 77. Første behandling 10/3 77. Udvalgets betænkning 20/4 77).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Forhandling om forsvarsministerens redegørelse af 20. april 1977 om anskaffelsen af F-16 flyene til det danske forsvar.

(Redegørelse nr. IV).

Søgaard (S):

Jeg vil gerne indledningsvis sige tak til ministeren for den skriftlige redegørelse, vi har fået angående anskaffelsen af F-16 flyene. Jeg må sige, at netop denne sag har jo haft megen interesse, fra den startede op og indtil i dag, og hvis man skal tage det hele med, så behandler vi faktisk nu denne sag her i folketinget for tredje gang. Det er en procedure, som få andre anskaffelser o. lign. vist har været udsat for, og jeg synes, at med den åbenhed, der har været fra ministerens side omkring anskaffelsen af disse fly, har vi her fået en meget, meget relevant debat omkring hele dette flyproblem. Jeg takker altså for redegørelsen og skal herefter – på baggrund af de bemærkninger, jeg har gjort ved de tidligere debatter – ikke anstille ret mange flere betragtninger omkring dette problem.

Jeg forstår efter denne redegørelse, at der ikke er nogen væsentlige overraskelser i vurderingen af det, man kalder omkostningstillæggene – altså den stigning, der her er lagt op til, og som der ligger et aktstykke på i finansudvalget. Revisionsgruppen har påpeget, at det først og fremmest er medproduktionen i Europa, der har været afgørende for, at flyene bliver lidt dyrere.

Jeg er enig i, at det, man kalder forbedringsomkostningerne, dvs. eventuelle nye ting sat på eller i flyet, må holdes i ave, i den udstrækning det ikke naturligt kan passes ind i de danske fly. I hvert fald må det være sådan, at inden man bevæger sig ind på noget sådant, må man meget nøje analysere, hvad der ligger heri.

Det har været fremhævet i pressen, at flyet skulle lide af en række svagheder. Det må først og fremmest skyldes en misforståelse, idet der er tale om svagheder, der var fremme allerede på det tidspunkt, da flyet blev startet op, og som nu er afhjulpnet. Jeg forstår, at der ikke længere er baggrund for den kritik, der har været fremført omkring det rent tekniske.

Kompensationen på de 58 pct. vil sandsynligvis være opfyldt i slutningen af 1977, siger ministeren. Jeg vil gerne spørge ministeren, om det så må blive sådan, at vi til den tid i forsvars-

udvalget, finansudvalget eller måske i dette høje ting, hvis man har behov herfor, får en redegørelse under en eller anden form, således at vi kan se, om løftet om en kompensation på 58 pct. er opfyldt.

Til sidst skal jeg understrege, at vi naturligvis i socialdemokratiet er enige i, at disse flyanskaffelser må holdes inden for de fastsatte budgetrammer. Med disse bemærkninger kan jeg endnu en gang takke ministeren for redegørelsen.

Arentoft (FP):

Rent faktisk er denne debat helt overflødig. Folketinget besluttede den 11. juni 1975 at bemyndige forsvarsministeren til at træffe aftaler om anskaffelser af 58 fly til det danske flyvevåben til erstatning for fly, der skal udskiftes omkring 1980. Denne debat kan intet ændre derved, men kan kun blive en masse ordgyderi, der ikke fører til så forfærdelig meget.

Skal man sige noget positivt, så må det være, at debatten har medført, at forsvarsministeren har givet en skriftlig redegørelse den 20. april 1977, som giver et udmærket billede af situationen i dag.

Anledningen til forespørgslen er vel nok den, at visse politiske partier ønsker at fiske i rørt vande på linje med Danmarks radio. Jeg tænker her på onsdag den 6. april i år, hvor radioavisen både kl. 12 og kl. 18.30 som første og største nyhed den pågældende dag nævnte, at den amerikanske rigsrevision i en rapport var nået frem til, at F-16 flyene var behæftet med en række fejl, der gør dem næsten uanvendelige i kamp. Det lød jo alarmerende, men her skete det helt fantastiske, at Christian Winther fra Washington – som normalt jo ikke er særlig positiv over for noget som helst, der er amerikansk – meget klart udtalte, at rapporten var forældet, reelt ikke havde noget på sig og var stærkt overdrevet. Bagefter blev Christian Winthers udtalelser i øvrigt bekræftet af den amerikanske rigsrevision.

I øvrigt var det interessant at se, at tv-avisen samme dags aften, altså den 6. april, havde et interview med kontraadmiral Rodholm, men det fremgik klart af interviewet, at man ikke havde nået at informere kontraadmiralen om Christian Winthers rapport. Det havde nok været en god ting, hvis man havde nået det.

Dementier af de første meddelelser fra den amerikanske rigsrevision har det i øvrigt været